

De Tweede Kamercommissie voor Buitenlandse Handel
en Ontwikkelingssamenwerking,

Per email verstuurd.

cc.

Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
de heer mr. G.E.W. van Leeuwen,

Datum

26 januari 2024

Ons kenmerk

24-013 PB/FD/ae

Betreft / Onderwerp

Begrotingsbehandeling BHOS 2024

Doorkiesnummer

088-3682764

Email

petra.bolster@fnv.nl

Geachte leden van de Tweede Kamercommissie,

Eerlijk werk kent geen grenzen en is de sleutel tot bestaanszekerheid, hier en elders. Internationale ontwikkelingen zijn direct verbonden aan ontwikkelingen op de werkvloer in Nederland. Als de Tweede Kamer op 30 en 31 januari de begroting voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking bespreekt, staat dus niet alleen 'het buitenland' op de agenda. We roepen u op om met ons te blijven inzetten op internationale solidariteit en samenwerking omtrent mensen- en arbeidsrechten, eerlijke handel, maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzame ontwikkeling en een rechtvaardige klimaattransitie.

We roepen u op om het kabinet te verzoeken vast te houden aan het besteden van 0,7% van het bruto nationaal inkomen aan ODA en hierin aandacht te hebben voor fundamentele arbeidsrechten, eerlijk werk en bestaanszekerheid wereldwijd.

Eerlijke handel

Nederland verdient een derde van het nationale inkomen met internationale handel. Internationale samenwerking en een stabiel buitenlandbeleid zijn hiervoor van groot belang. Het is zaak dat Nederland blijft investeren in sociaaleconomische ontwikkeling in opkomende markten, mits dat gebeurt op basis van gelijkwaardigheid, wederzijdse belangen en respect voor de fundamentele arbeidsnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Zorg voor een gelijk speelveld voor werkers wereldwijd en voorkom dat zij internationaal tegen elkaar uitgespeeld worden door grote multinationale ondernemingen, op zoek naar de laagste prijs. Ook Nederlandse arbeidsvoorwaarden worden anders in een neerwaartse spiraal meegetrokken. Van de fundamentele arbeidsnormen van de ILO willen wij er 2 uitlichten: vrijheid van vakvereniging en collectieve onderhandeling. Deze zijn essentieel voor werkende mensen wereldwijd in het realiseren van eerlijk werk, een leefbaar loon, sociale zekerheid, een rechtvaardige klimaattransitie en het aanpakken van kinderarbeid en discriminatie.

Democratische vakbonden zorgen voor betere arbeidsverhoudingen, duurzame ontwikkeling en stabiele handelsketens. De *Trade and Sustainable Development* (TSD) hoofdstukken in handelsverdragen moeten sterke, bindende waarborgen krijgen om de naleving van deze arbeidsrechten te garanderen. Democratische vakbonden zouden een rol als toezichthouder op de naleving van fundamentele arbeidsnormen moeten krijgen.

We roepen u op om het kabinet te verzoeken te blijven investeren in eerlijke handel wereldwijd.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Als samenleving staan we voor grote maatschappelijke opgaven: uitdagingen rond bestaanszekerheid, klimaat en groeiende ongelijkheid. Van de overheid verwacht je dat ze bedrijven motiveert en als dat niet werkt, dwingt om maatschappelijk verantwoord te handelen in binnen- en buitenland. De Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid (WRR) concludeerde [vorig jaar](#) dat overheidsbeleid al jaren tot precies het omgekeerde leidt: het pampieren van bedrijven is nu de norm. Het blijkt voor bedrijven juist aantrekkelijk om schade die zij veroorzaken af te wentelen op de samenleving.

Het is daarom goed dat er vanuit de Europese Unie regels worden gesteld op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. De duurzaamheidsrapportagerichtlijn (CSRD) en EU-ontbossingsverordening (EUDR) zijn inmiddels in werking getreden en onlangs is in de EU een politiek akkoord bereikt over een gepaste zorgvuldigheidsrichtlijn (CSDDD) die grote bedrijven verplichtingen zal opleggen. Dankzij de jarenlange ervaring die in Nederland is opgedaan met de convenanten biedt dit kansen. Kansen voor ons bedrijfsleven om zich internationaal positief te onderscheiden en optimaal bij te dragen aan duurzame ontwikkeling, eerlijk werk en bestaanszekerheid. Kansen voor maatschappelijke organisaties en vakbonden om hun expertise en internationale netwerk effectief in te zetten en toe te zien op impact in toeleveringsketens, zodat de regelgeving ook bereikt wat het beoogt.

Wij roepen u op om het kabinet te verzoeken maatschappelijk verantwoord ondernemen op basis van de OESO-richtlijnen integraal onderdeel te maken van het beleid voor internationaal ondernemen. Investeer in de effectieve implementatie van Europese regelgeving en stevig toezicht hierop. Werk aan flankerend beleid dat belanghebbenden in toeleveringsketens in staat stelt hun recht te halen.

Het belang en bewaken van kansengelijkheid, bestaanszekerheid en perspectief stopt niet bij de grens. We hopen dat deze Kamercommissie de budgetten voor internationale handel en samenwerking handhaaft. Deze zijn van direct Nederlands belang.

Hoogachtend,

Petra Bolster

Lid dagelijks bestuur en internationaal secretaris FNV